

μια καλή αρχή

Το 3-0 είναι μια καλή αρχή. Πρώτα απ' όλα **για ποδοσφαιρικούς λόγους.**

Μετά το 2004 – το οποίο θα άξιζε να σχολιαστεί ξεχωριστά για διάφορους λόγους – η εθνική Ελλάδας κάνει ακριβώς το ίδιο πράγμα. Παίζει με τον ίδιο τρόπο. Με τον ίδιο τρόπο μη παιχνιδιού. Βαπτίζει την έλλειψη σχεδίου υπομονή, το άτσαλο ταμπούρι ηρωισμό και την έλλειψη ποδοσφαιρικής πρωτοβουλίας, πονηριά. Περιμένει με όποιον κι αν παίζει, δεν μπορεί να αλλάξει δύο συνεχόμενες πάσες και προσεύχεται για μια στημένη φάση ή κάποια μισή συμπτωματική αντεπίθεση. Δεν με πειράζει όταν αυτό το κάνει η οποιαδήποτε ομάδα, η οποία τυχαίνει να είναι αδύναμη σε σύγκριση με κάποια άλλη, η οποία τυχαίνει να είναι φτωχή σε μπάτζετ σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλη. Αλλά αυτή η συγκεκριμένη ομάδα, αυτή η εθνική έχει πάρει αυτή την πραγματικότητα της ζωής και του ποδοσφαίρου (ο αδύναμος που αμύνεται ανορθόδοξα αλλά με «ψυχή») και την έχει αναγάγει σε ταυτότητα. Σε μια ταυτότητα που εκτός των άλλων είναι συνειδητή επιλογή και η οποία συνοδεύεται από μαγκιά, ύφος και το ανεκδιήγητο κατσουρανικό «έτσι μας αρέσει να παίζουμε, έτσι μας ταιριάζει».

Αυτή η ομάδα δεν έχει τους χειρότερους παίχτες του κόσμου, έχει όμως τους παίχτες με μία από τις χειρότερες νοοτροπίες. Έμαθαν απ' το 2000 και μετά ότι το να προσποιούνται για να κερδίσουν φάουλ ή το να κάνουν καθυστερήσεις δεν είναι απλά κομμάτι του παιχνιδιού, δεν είναι απλά ένα κολπάκι, αλλά μπορεί να είναι και στοιχείο ταυτότητας το οποίο μπορείς να επιδεικνύεις υπερηφανευόμενος γι' αυτό. Είναι άλλο πράγμα να κερδίζεις το Euro 2004 παίζοντας και «κλέβοντας» και παλεύοντας με κάθε τρόπο επειδή είσαι αδύναμος ανάμεσα στα θηρία. Κι είναι κάτι εντελώς διαφορετικό αυτό τον τρόπο σκέψης να τον πολλαπλασιάζεις στη νιοστή και να τον κάνεις σημαία. «Έτσι μας πάει και έτσι μας αρέσει να παίζουμε». Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα και δεν έχει σημασία τί βλέπουμε στο γήπεδο,

τι κάνει αυτή η έρημη η μπαλίτσα, η ομάδα είναι ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ αφού δίνει το παρόν στις μεγάλες διοργανώσεις. Το αποτέλεσμα μετράει και αυτό καθαγιάζει τη νοοτροπία του Σάντος, του Ρεχάγκελ και κάθε άλλου δήθεν ρεαλιστή του ποδοσφαίρου. Κι έτσι το ελληνικό ποδόσφαιρο γεννάει αμυντικούς, ανθρώπους που περισσότερο ασχολούνται με τους διαιτητές παρά με το τι συμβαίνει στο γήπεδο, μικροτραμπούκους και τύπους που νομίζουν ότι παίζουν μεγάλη μπάλα, επειδή καλύπτουν τη μπάλα με το σώμα τους και κερδίζουν φάουλ στο κέντρο του γηπέδου. Θα μπορούσαν να παίξουν ίσως μεγάλη μπάλα, το πρόβλημα δεν είναι ότι δεν μπορούν, αλλά κυρίως ότι δεν θέλουν. Θέλουν γρήγορα, εύκολα αποτελέσματα βασισμένα στην πονηριά και τη συγκυρία. Δεν ενδιαφέρονται για την ομορφιά του αθλήματος, όσο βέβαια μπορούμε ακόμη να μιλάμε για ομορφιά του αθλήματος όταν μιλάμε για πρωταθλητισμό.

Κι ύστερα απ' όλα αυτά, οι αθλητικογράφοι αποθεώνουν ένα πειρατικό που δεν έχει κανένα πειρατικό χαρακτηριστικό, μόνο ένα εξωπραγματικά κομπορμιστικό χαρακτήρα. «Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Εμάς μας ταιριάζει να μην παίζουμε μπάλα, εμείς θέλουμε να αμυνόμαστε ηρωικά και να πέφτουμε μάγικα, τρώγοντας τρία, αλλά πάντως αυτοί ήταν ανύπαρκτοι.

Αυτή η *εθνική* ομάδα, με αυτόν τον τρόπο παιχνιδιού, είναι το είδωλο στον καθρέφτη της ισχυρής Ελλάδας. Είναι το πρόσωπο του σημιτικού ΠΑΣΟΚ και της караμανλικής Νέας Δημοκρατίας. Η ισχυρή Ελλάδα της υστερίας για την (επιφανειακή) επιτυχία και το (βραχυπρόθεσμο και επικοινωνιακό) αποτέλεσμα. Η ισχυρή Ελλάδα μας ανέμιζε εικοσάετρα την ώρα που ετοιμαζόταν για μια βουτιά στο κενό. Η εθνική ομάδα ποδοσφαίρου μας ανεμίζει επιτυχίες, την ώρα που δεν κάνει τίποτα άλλο από το να παράγει διαρκώς ανέμπνευστους, «κυνικούς» ποδοσφαιριστές.

Και βέβαια για πολιτικούς λόγους.

Βέβαια, ακόμη δεν έχουμε δει την εθνική ομάδα της σημερινής Νέας Δημοκρατίας, της ακροδεξιάς του Σαμαρά και της Χρυσής Αυγής, αλλά είμαι σχεδόν σίγουρος ότι δεν θα αργήσουμε να τη δούμε.

«Αυτό που έχει τεράστια σημασία είναι αυτό που υπάρχει πίσω απ' το σύμβολο. Όταν συμβολίζει μια κοινωνία πολιτισμένη που ξέρει τους στόχους της, μια κοινωνία αποφασισμένη, έτοιμη να ορμήσει, να αγωνιστεί.. αυτό ναι το σέβομαι και το προσκυνώ. Αυτό το πανί όμως σήμερα καλά κάνανε και το κάψανε γιατί αντιπροσωπεύει μια σαπίλα σήμερα» [έλεγε](#) ο Βασίλης Διαμαντόπουλος λίγο μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου του '95 για το κάψιμο της σημαίας.

Η Ελλάδα δεν είναι μια, διαρκώς και ανεξαρτήτως περιρρέουσας ατμόσφαιρας, μαγική και ανέγγιχτη απ' την πραγματικότητα συνθήκη. Η σημερινή εθνική ομάδα στη Βραζιλία αντιπροσωπεύει αυτή ακριβώς τη χώρα, τη σημερινή Ελλάδα. Των στρατοπέδων συγκέντρωσης, του νεοναζισμού και του ξύλου στις καθαρίστριες. Η εθνική ομάδα αυτή τη στιγμή λοιπόν αντιπροσωπεύει τη μαυρίλα, την κανονικότητα του ακροδεξιού λόγου και την ανθρωπιστική κρίση. Οι παίκτες της δεν έχουν πει το οτιδήποτε, δεν έχουν κάνει το οτιδήποτε που να προσδώσει ένα θετικό χαρακτηριστικό στην προσπάθειά τους, κάτι που να τους διαχωρίζει απ' την άθλια εικόνα του Κράτους Ελλάδα. Το μόνο που έχουν κάνει είναι να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις των

χορηγών (δεν τους κατηγορώ γι' αυτό, απλά το αναφέρω) και να πιστεύουν ότι κακώς έχασαν από την Κολομβία.

Εξάλλου, σε μια συγκυρία σαν τη σημερινή, το να μιλάς για οτιδήποτε εθνικό είναι επικίνδυνο, αν δεν εξυπηρετεί ευθέως την ατζέντα της κυβερνώσας πολιτικής και επιχειρηματικής ελίτ. Αυτή τη στιγμή κάθε εθνική προσπάθεια καλύτερα είναι να αποτυγχάνει, γιατί αυτή τη στιγμή οι ατάκες περί ελληνικού dna και Ελλήνων ηρώων δε θα χαϊδέψουν απλά τα αυτιά της συλλογικής υπερπατριωτικής υστερίας. Αυτή τη στιγμή η εθνική υπερηφάνεια πάει αναπόφευκτα αγκαζέ με το εθνικό μίσος και τη μισαλλοδοξία. Καταλαβαίνω το επιχείρημα που λέει ότι δεν πρέπει να χαρίζεται η «πατρίδα» στους εθνικιστές, αλλά δεν βλέπω πρακτικά τον τρόπο που θα ακουστεί η λέξη πατρίδα σήμερα χωρίς να μεταφερθεί η συζήτηση στα προνομιακά πεδία της ακροδεξιάς και μάλιστα χωρίς να χρησιμοποιεί, θέλοντας και μη, τον λόγο της.

Με άλλα λόγια μπορεί να υποστηρίξουμε μια ομάδα για συναισθηματικούς ή άλλους άγνωστους λόγους που εδράζονται σε κάποιο βάθος της παιδικής ηλικίας, όχι όμως όταν η επιτυχία της ευθυγραμμίζεται (ή έστω αποτυγχάνει να διαφοροποιηθεί στοιχειωδώς) με ό,τι αντιδραστικό συμβαίνει αυτή τη στιγμή στον τόπου που ζούμε.

Αυτή η εθνική ομάδα λοιπόν αντιπροσωπεύει τη σαπίλα της ελληνικής κοινωνίας για την οποία μιλάει ο Διαμαντόπουλος. Θα μπορούσε ίσως να αντιπροσωπεύει κάτι άλλο, όπως έχει ξαναγίνει στην ιστορία του ποδοσφαίρου, αλλά δυστυχώς δεν το κάνει. Μάλιστα, συμμετέχοντας σε αυτό το παγκόσμιο κύπελλο, η μαυρίλα αυτής της ομάδας μπερδεύεται γλυκά με τη μαυρίλα μιας διοργάνωσης που δέχεται να διεξαχθεί με αντίτιμο βίαιες επιθέσεις και τρομερή καταστολή όλο τον προηγούμενο καιρό μέχρι και σήμερα.

Οπότε, μάλλον ναι, αυτό το 3-0 είναι μια καλή αρχή.